

Eindpaper Wijsgerige Antropologie (2021/22)

Studentennummer: 8680027

Hoe begrijpen wij elkaar?

Niveau 2

Woorden: 1021

Het ideaal

Een van de ideale zelfbeelden die de meeste van ons geloven te beheersen is de kunst om een ander of jezelf te kunnen begrijpen. We denken te snappen wat er tegen ons wordt gezegd, wat hier mee bedoeld wordt en hoe we ons hier tegen over moeten opstellen. Op dezelfde manier denken wij onszelf te kunnen begrijpen.

De argwaan

Sigmund Freud wordt gecrediteerd met het populariseren van het idee dat mensen zich niet bewust zijn van de redenen voor hun acties. Volgens Freud wordt sociaal gedrag gedreven door onbewuste krachten, motieven en verlangens die verborgen zijn voor het bewustzijn (Freud, 2020). Hoewel mensen verklaringen voor hun gedrag kunnen geven, zijn deze verklaringen rationalisaties; mensen handelen om redenen die ze niet begrijpen, en verzinnen vervolgens rechtvaardigingen voor waarom ze zich gedragen zoals ze doen. Het is dus sterk te betwijfelen of we instaat zijn om onszelf te begrijpen laat staan een ander.

Het antwoord

Voor Taylor is de mens iemand die blijvend betekenis geeft aan zijn eigen handelen en het handelen van zijn omgeving (Taylor, 1985). Hij of zij maakt altijd deel uit van de gemeenschap, sociale groep en cultuur. Er was een WIJ voordat we werden geboren toen pas was er een IK. Intersubjectiviteit gaat vooraf aan subjectiviteit. Deze verschuiving is vooral door taal. Een kind dat opgroeit in een gezin verwerft van nature deze taal, waarden en praktijken. Deze sociolinguïstische ruimte is in de eerste plaats een (morele) ruimte waarin onderscheid is gemaakt tussen belangrijk en onbelangrijk, goed en kwaad, waardig en onwaardig, recht en onrecht. Deze gedeelde betekenissen zijn ideeën, maar misschien nog belangrijker: gezamenlijke praktijken. Denk aan de familiecultuur, gebruiken en regels in het dorp, de manier waarop politiek werkt.

Daarom is er bij de vorming van iemand zelf altijd een dialogische relatie. We ontwikkelen onszelf en onze eigen perspectieven, meningen en perspectieven door onze connecties en opvoeding met anderen die belangrijk voor ons zijn. Volgens Taylor wordt dit dialogische onderschat (Taylor, 1985). De antwoorden van mensen op vragen over hun eigen identiteit,

wie we zijn of de vraag: Waar komen we vandaan? Resoneer altijd door een context, zodat de eigen smaak, verlangens, meningen en ambities in die context betekenis krijgen. Ons leven met is altijd een dialogisch geweest en heeft vaak een gemeenschappelijke achtergrond. Taal is in de eerste plaats een activiteit van spreken, niet een reeks begrippen voor beschrijving. Het is een manier om de wereld te openen.

Taylor was tegen het behaviorisme in zijn kijk op de mens, omdat de theorie het gedrag van mensen vernauwt tot wat in hun gedrag kan worden waargenomen. Hij toonde aan dat menselijk gedrag gerelateerd is aan zijn intenties en met zijn subjectieve verstaans- en belevingshorizon (Taylor, 1985). Gedrag wordt niet alleen bepaald door impulsen, maar omdat de mens de wereld waarin hij leeft interpreteert en daarmee betekenis geeft aan impulsen, die gevormd worden door zijn situatie in die wereld. Volgens Taylor is het naturalistische beroep op waarde voor nauwkeurigheid en vrijheid mogelijk in de natuurwetenschappen, maar niet bruikbaar in de sociale en geesteswetenschappen (Taylor, 1985). Het kan niet beginnen met vaste zekerheden, want betekenis en interpretatie maken deel uit van de menselijke expressie. Er is geen vooraf bepaalde sociale realiteit of identiteit, omdat deze alleen bestaat door interpretatie van het moment. De mens is een zelf-interpreterende dier en dat geen enkele betekenisstructuur kent die losstaat van zijn interpretatie. Daardoor kwam hij in een hermeneutische interpretatieve lus terecht. Begrip is een nooit eindigend proces.

Als het gaat om zelfidentificatie, hebben we gezien dat de mens zich in een wereld om hem heen bevindt die een betekenis heeft die hem via taal wordt overgebracht. Zo wordt menselijk zelfbegrip en het begrijpen van anderen bereikt door de omringende betekenissen.

Een vergelijking

Edith Stein schreef haar essay over het probleem van empathie het is geschreven in de geest van de fenomenologie, met andere woorden het onderzoeken van de structuur van onze ervaring. De centrale vraag van dit werk is hoe we empathisch begrip van andere mensen bereiken. Hoe begrijp ik dat een persoon verdrietig is, of dat iemand iets leuk vindt, of dat iemand in God gelooft, of dat iemand een verlegen persoon is?

Voor Stein is empathisch begrip complex en bevat het verschillende aspecten (Stein, 2013). Niettemin is het een eenheidshandeling van begrip die niet is gemaakt van stapsgewijs denken en rekenen. Empathie presenteert aan mij je emoties (gedachten, verlangens, overtuigingen, persoonlijkheid, etc.) in één beweging. Natuurlijk komt denken en interpreteren soms voor, maar empathisch begrijpen is anders: je hoeft niet iemands woorden en gezichtsuitdrukking te interpreteren, maar eerder naar de persoon in kwestie kijken en meteen zien dat iemand verdrietig is (Stein, 2013). Je kan het verdriet in die persoon zijn gezicht "zien".

Dit is dus een wezenlijk andere benadering om het eerder genoemde ideaal na te leven dan dat van Taylor. Bij Stein ligt de focus op het fysieke waarnemen van de andere persoon waar Taylor het belang van woorden en conversaties ziet als het belangrijkste aspect om elkaar te begrijpen. Het interessante hier is dat beide in gaan op een bepaalde vorm van betekenissen en interpretatie. Taylor geeft aan dat van kinds af in een bepaalde cultuur betekenissen en ideeën leert, deze zijn dan gekoppeld aan bepaalde woorden en helpen bij het overbrengen van gedachten van mens naar mens (Taylor, 1985). Door de uitwisseling van deze gedachten ontstaan relaties, ontwikkelen wijzelf en anderen en kunnen we elkaar begrijpen. Ook het begrijpen van onszelf werkt op dezelfde manier.

Ook Stein heeft hier een bepaald idee over, alleen zei denk niet dat dit bereikbaar is via taal maar via waarneming, gevoel en de betekenissen en ideeën die we daar aan hebben gegeven. Wanneer je naar iemand kijkt kan je iemands houding zien, expressie en misschien nog andere lichamelijke tekens zoals een verwonding. Deze stellen ons dan in staat een idee te hebben van wat de ander voelt of denkt (Stein, 2013). Hierdoor kunnen wij proberen ons in die gene te verplaatsen en te begrijpen wat zij precies willen communiceren. Het voordeel aan het begrijpen van een ander, is dat het onszelf ook helpt te begrijpen wie wij zelf zijn. Wanneer wij onszelf begrijpen door een ander, door te zien hoe hij/zij ons begrijpt zien we meer van onszelf en lijdt dit tot meer zelfbegrip (Stein, 2013).

Bibliography

Freud, S. (2020). Het onbehagen in de cultuur. In *Het onbehagen in de cultuur* (pp. 498–506).

Boom Lemma.

Stein, E. (2013). On the Problem of Empathy. In *On the Problem of Empathy* (p. 3/20-75/89).

Springer Publishing.

Taylor, C. (1985). Self-interpreting animals. *Human Agency and Language*, 45–76.

<https://doi.org/10.1017/cbo9781139173483.003>